SPIS TREŚCI

Słowo wstępne 5

Część I. Problemy polityki gospodarczej i wzrostu gospodarczego

Adam Baszyński, Dawid Piątek, Katarzyna Szarzec, *Stabilizacja makroekonomiczna w Polsce w latach 1990–2006* 7

Edyta Małecka-Ziembińska, *Stopa redystrybucji PKB w wybranych państwach członkowskich OECD* 27

Iwona Roeske-Słomka, *Dochody rozporządzalne i struktury wydatków gospodarstw domowych w Polsce w 2005 roku* 43

Małgorzata Słodowa-Hełpa, *Konkurencyjność polskiej gospodarki* 57

Maciej Żukowski, *Zatrudnienie i polityka społeczna w strategiach gospodarczych – przykład Unii Europejskiej* 75

Andrzej Czyżewski, Aleksander Grzelak, *Wizja reform WPR Unii Europejskiej z perspektywy członkostwa Polski* 90

Bazyli Czyżewski, *Bariery instytucjonalne w polityce rolnej Polski po 1990 roku* 104

Monika Kaczała, Krzysztof Łyskawa, *Ubezpieczenia z dopłatami z budżetu państwa jako instrument ochrony gospodarstw rolnych przed skutkami ryzyka przyrodniczego* 123

Część II. Problemy finansów w gospodarce rynkowej

Sławomira Kańduła, Janina Kotlińska, Joanna Przybylska, *Racjonalizacja wydatków budżetowych sposobem ograniczania długu Skarbu Państwa w Polsce* 146

Kamilla Marchewka-Bartkowiak, *Ryzyko w zarządzaniu długiem publicznym w świetle teorii finansów i praktyki państw Unii Europejskiej* 163

Alicja Jajko-Siwek, *Wpływ starzenia się społeczeństwa na poziom wydatków emerytalnych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w Polsce* 177

Wiesława Przybylska-Kapuścińska, Michał Skopowski, *Niezależność banku centralnego a wyborczy cykl koniunkturalny* 188

Anna Iwańczuk, Grzegorz Kotliński, Killion Munyama, *Rozwój gospodarczy a sprawność i bezpieczeństwo systemu płatniczego w Polsce* 209

Joanna Rachocka, *Wzory zachowań konsumentów na rynku usług finansowych w Polsce* 227

Maria Kuchlewska, *Rentowność ubezpieczeń w Polsce w latach 1996–2005* 242

Słowo wstępne

W dobie globalizacji i informatyzacji oraz w procesach integracji ugrupowań regionalnych **gospodarka i finanse** są kategoriami *par excellence* komplementarnymi, które w swym strukturalnym i funkcjonalnym wymiarze oznaczają silne, niemal organiczne, powiązania wpływające na funkcjonowanie systemów społeczno-ekonomicznych. Zaś cechą szczególną ostatnich kilku dekad jest coraz większa dominacja wartości obrotów finansowych na świecie nad wartością wymiany towarowej i usług materialnych. Natomiast standard życia *homo oeconomicus* zależy nie tylko od efektywności gospodarki realnej, ale także – i to w coraz większym stopniu – od sprawności pośrednictwa finansowego oraz zarządzania ryzykiem w sferze finansów prywatnych i publicznych.

Monografia powstała w następstwie podjęcia inicjatywy dziekana Wydziału Ekonomii prof. dr. hab. Alfreda Janca, przedstawienia dorobku pracowników tegoż wydziału Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, którzy zajmują się problematyką gospodarki i finansów w ujęciach zakreślonych w poprzednim akapicie. W następstwie zaproszenia do składania propozycji artykułów otrzymano zbiór, który trudno było ustrukturyzować i nadać mu charakteru monografii. W wyniku selekcji artykułów i grupowania wybranych artykułów monografię *Gospodarka i finanse* podzielono na dwie części. Pierwsza traktuje o problemach polityki gospodarczej i wzrostu gospodarczego, druga zaś o problemach finansów w gospodarce rynkowej. Poszczególne opracowania powstawały niezależnie i cechuje je metodyka specyficzna dla przedmiotowych dyscyplin i specjalności. Z punktu widzenia czytelnika zainteresowanego problematyką gospodarki i finansów treści artykułów podejmują różne problemy lub obszary problemowe. W efekcie jedne opracowania pozwalają naświetlić filary konstrukcyjne gospodarki i finansów (np. stabilizację makroekonomiczną, redystrybucję PKB, zatrudnienie i politykę społeczną w strategiach gospodarczych krajów UE, racjonalizację wydatków budżetowych czy dług publiczny), inne traktują o szczegółach makroekonomicznych (np. bariery instytucjonalne w polityce rolnej, ubezpieczenia gospodarstw rolnych z dopłatami z budżetu państwa, wzory zachowań konsumentów na rynku usług finansowych, rentowność ubezpieczeń). W monografii pomieszczono także opracowania integrujące różne obszary problemowe (np. konkurencyjność w strukturach zintegrowanej Europy, starzenie społeczeństwa i wydatki emerytalne, niezależność banku centralnego a wyborczy cykl koniunkturalny, rozwój gospodarczy a sprawność i bezpieczeństwo systemu płatniczego).

Sześć z szesnastu artykułów traktuje podejmowane problemy w szerszej perspektywie niż tylko krajowa, obejmując wybrane kraje członkowskie UE, Unię Europejską jako ugrupowanie albo OECD.

Gospodarka i finanse nie jest zwartym wykładem ekonomii ani w ujęciu makro- czy mikroekonomicznym, ani ekonomii międzynarodowej, natomiast poszczególne artykuły noszą cechy specjalistycznych opracowań monograficznych i stanowią głos w debacie naukowego środowiska ekonomicznego nad problemami gospodarki i finansów, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Polski, w warunkach globalizacji, informatyzacji i integracji europejskiej.

Oddając Czytelnikom tę monografię, żywimy nadzieję, że zapoczątkuje ona serię opracowań popularyzujących badania naukowe pracowników Wydziału Ekonomii Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

Wiesława Przybylska-Kapuścińska
Jan Szambelańczyk

Poznań, w listopadzie 2007